

UCHWAŁA NR VI/55/11
RADY MIASTA KNURÓW

z dnia 16 lutego 2011 r.

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w latach 2011 – 2015

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), art. 4 ust. 1, art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20.07.2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów (Dz. U. z 2010 r. Nr 17 poz. 95) na wniosek Prezydenta

Rada Miasta Knuruwa
uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w latach 2011 – 2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Knuruwa.

§ 3

Uchwała podlega ogłoszeniu w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Rady
Jan Trzęsiok

Załącznik do Uchwały Nr V/55/11
Rady Miasta Knurów
z dnia 16 lutego 2011 r.
Załącznik1.doc

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
dla miasta Knurów na lata 2010 – 2015

Załącznik do Uchwały Nr V/55/11
Rady Miasta Knurów
z dnia 16 lutego 2011 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
DLA MIASTA KNURÓW
NA LATA 2010 – 2015**

Mops^{KNURÓW}

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie
2. Określenie problemu
3. Podstawa prawna Programu
4. Skala zjawiska przemocy w rodzinie i lokalna diagnoza sytuacji
5. Założenia Programu
6. Cele programu
7. Zakładane efekty realizacji Programu
8. Realizatorzy Programu
9. Harmonogram działań
10. Monitorowanie i realizacja programu

1. Wprowadzenie

Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie powoduje konieczność podjęcia celowych, zamierzonych oraz jednolitych działań na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie oraz jej przeciwdziałaniu. Stopniowo podejmowane są różne działania mające na celu łagodzenie skutków społecznych tego zjawiska. Skala zjawiska, która w pełni zaczyna docierać do szerokiej społeczności – wymaga szerszego podejścia do tematu w zakresie profilaktyki i interwencji w przypadku już zaistniałej przemocy, rażących zaniedbań czy promowania wartości rodzinnych w środowiskach dysfunkcyjnych.

Ofiarami przemocy w rodzinie są osoby dorosłe i dzieci. Kategorią ofiar przemocy w rodzinie, o której wspomina się rzadko, są osoby niepełnosprawne oraz ludzie starzy.

W coraz większym stopniu w rodzinach można zaobserwować symptomy sytuacji kryzysowych, której niepokojącym przejawem jest przemoc w rodzinie, jej nietrwałość oraz rozkład więzi emocjonalnych. Problem przemocy w rodzinie budzi obecnie wiele kontrowersji i jest zagadnieniem coraz bardziej głośniejszym, poruszonym w szerokich kręgach polskiego społeczeństwa. Krzywda, jakiej doznają osoby dotknięte przemocą, a szczególnie dzieci, wyraża się w negatywnym wpływie ich postaw i zachowań na ich rozwój, a często na całe ich życie. Maltretujące osoby sieją ogromne spustoszenie w psychice swoich ofiar, ograniczają swobodę, powodują ból, budzą lęk, upowszechniają wzory agresywnego zachowania. Osoby doznające krzywdy przejawiają postawę zdecydowanie wycofującą, reagując depresją, apatią, potrzebą izolacji i wzmożonym lękiem. Ludzie wychowani w atmosferze przemocy mają podstawowe braki socjalizacyjne, a także zaburzenia z poczuciem własnej tożsamości. Trwałym śladem jest też nieumiejętność realizacji potrzeb w sposób społecznie akceptowany oraz nieumiejętność dokonywania wyboru i podejmowania decyzji.

Prawem każdego dziecka jest posiadać rodzinę i wzrastać w niej w atmosferze życzliwości, zrozumienia, w poczuciu szczęścia i miłości. Kojarzyć dom z ciepłym rodzinnym ogniskiem, a mamę i tatę z tymi jedynymi na świecie, którzy kochają bez względu na wszystko. Znana wszystkim rzeczywistość, wskazuje, że bywa inaczej.

2. Określenie problemu

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, jest poważnym zaburzeniem funkcjonowania rodziny, prowadzącym do naruszeń norm moralnych i prawnych.

Na zagadnienie przemocy w rodzinie można spojrzeć z wielu perspektyw i oceniać w kategoriach prawnych, moralnych, psychologicznych i społecznych. Najprostszą i dostępną definicją przemocy jest definicja zawarta w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Brzmi ona następująco: „jednorazowe albo powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste osoby doznającej przemocy i jest intencjonalna.

Specjaliści wyróżniają pięć podstawowych form przemocy w rodzinie:

- Fizyczna – najbardziej widoczna i najtrudniejsza do ukrycia, ale nie zawsze zostawiająca ślady na ciele. Jest to szturchanie, popychanie, bicie, kopanie, ciągnięcie za włosy, uszy, aż po zachowania powodujące ostre urazy fizyczne, wymagające pomocy lekarskiej bądź hospitalizacji. To właśnie jej drastyczne przykłady pokazywane są przez media.
- Psychiczna – najtrudniejsza do udowodnienia, często zaczyna się niepostrzeżenie, od ignorowania potrzeb innych, krytykowania poglądów, zazdrości, ograniczania kontaktów z bliskimi, po poniżanie, oskarżanie, wyśmiewanie, upokarzanie, groźby oraz szantażowanie.
- Materialna – uniemożliwia dostęp do wspólnych środków finansowych i dóbr materialnych, podjęcie pracy, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczenie własności, nie łożenie i nie przyczynianie się do zaspokajania potrzeb rodziny.
- Seksualna – przedmiotowe traktowanie drugiej osoby w celu zaspokajania własnych potrzeb seksualnych, zmuszanie do nieakceptowanych przez partnera praktyk i zachowań seksualnych (od sytuacji zmuszania do oglądania pornografii po gwałt).

- Zaniechanie – najczęściej stosowane wobec dzieci, a objawiające się niezaspokajaniem ich podstawowych potrzeb psychicznych i fizycznych. O zaniechaniu można mówić w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania się jego rozwojem, problemami, a także zdrowiem i higieną.

Poszczególne formy przemocy przeważnie występują w połączeniu z innymi. Osoby, które są krzywdzone fizycznie czy seksualnie wykorzystywane, jednocześnie czują się upokorzone, upodlane, odarte z godności oraz pełne lęku o przyszłość, o dzieci, o jutro.

Zjawisko przemocy w rodzinie często opisuje się także w innych kategoriach nazywanych przemocą „gorącą” i „chłodną”. Przemoc gorąca to gwałtowne wybuchy tłumionych wybuchów agresji, uczuć złości, frustracji, wściekłości, powodujące agresywne zachowania wobec najbliższych. Przemoc chłodna zaś przyjmuje najczęściej postać bardzo rygorystycznego stylu wychowania czy też autorytarnego traktowania dorosłych członków rodziny. Sprawca, przekonany o słuszności swoich czynów, zawsze znajduje dla nich usprawiedliwienie.

Z punktu widzenia prawa przemoc uznawana jest za przestępstwo, co zobowiązuje służby policyjne i wymiar sprawiedliwości do interweniowania, podejmowania działań na rzecz ochrony osób doznających przemocy, ścigania i karania osób stosujących przemoc. Aspekt psychologiczny zwraca uwagę na mechanizmy przemocy w rodzinie, na relacje między ofiarą i sprawcą, na odczuwane skutki przemocy, a także na możliwości wyjścia z przemocy. Natomiast spojrzenie od strony moralnej odwołuje się do wartości, takich jak poszanowanie życia ludzkiego, zdrowia i godności. Zaś z punktu widzenia społecznego, zwracają uwagę funkcjonujące mity i stereotypy usprawiedliwiające zachowania przemocowe.

W bezpośrednim kontakcie z ofiarami czy sprawcami przemocy w rodzinie bardzo ważne jest rozumienie tego zagadnienia na każdej płaszczyźnie. Znajomość psychologicznych aspektów i mechanizmów przemocy oraz interakcji między ofiarą a sprawcą może pomóc przedstawicielowi organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w zrozumieniu zachowania ofiar i manipulacji ze strony sprawcy. Osoby poszkodowane często nie są w stanie przejść przez skomplikowane i długotrwałe procedury prawne bez odpowiedniego wsparcia i pomocy. Oznacza to, że każda osoba podejmująca się pracy z ofiarami czy sprawcami przemocy

w rodzinie powinna robić to zgodnie ze swoim przygotowaniem zawodowym i możliwościami instytucji, jaką reprezentuje, a także mieć świadomość granicy swoich kompetencji.

Podjęmowane działania mają na celu rozwiązanie określonych problemów lub przynajmniej osłabienia ich dolegliwości. Dla dobra wszystkich osób uwikłanych w przemoc w rodzinie konieczne jest podjęcie działań wspierających, informacyjnych, doradczych, diagnostycznych, profilaktycznych i terapeutycznych, zmierzających do rozwiązania życiowych problemów rodziny. Odpowiednio wcześniej udzielane wsparcie jest profilaktyką, zawsze znacznie tańszą od borykania się z problemami osoby ciężko doświadczonej przez los. Narastanie problemów przemocy w rodzinie spowodowało potrzebę utworzenia i rozwijania profesjonalnej, instytucjonalnej pomocy, której głównym podmiotem jest ofiara przemocy. Szczególnie przyszłość dziecka z rodziny dysfunkcyjnej leży w rękach fachowo pomagających psychologów, pedagogów, pracowników socjalnych, terapeutów. Jeżeli zabraknie tej pomocy na odpowiednio wczesnym etapie, to w wielu przypadkach potem już nigdy z nią można nie zdążyć.

3. Podstawa prawna Programu

Podstawa prawną Programu jest:

1. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późniejszymi zmianami),
2. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późniejszymi zmianami),
3. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późniejszymi zmianami).

Program również realizowany będzie w oparciu o następujące przepisy:

1. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
2. Strategia Integracji i Rozwoju Problemów Społecznych Gminy Knurów.

4. Skala zjawiska i lokalna diagnoza sytuacji

Przestępstwa polegające na znęcaniu się nad członkiem rodziny, należą w Polsce do najczęściej popełnianych. Odnotowuje się sporo przestępstw związanych z przemocą w rodzinie, popełnianych ze szczególnym okrucieństwem i takich, których następstwem jest targnięcie się osoby pokrzywdzonej na własne życie.

Występowanie zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Knurów potwierdzają informacje uzyskane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Knurowie, Komisariatu Policji oraz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Punkt Interwencji Kryzysowej przy MOPS Knurów został utworzony i funkcjonuje od maja 2006 roku. Każdorazowo rodzaj pomocy, jej zakres i formy dostosowane są do indywidualnych potrzeb. Również w Knurowie można zaobserwować wzrost różnych sytuacji kryzysowych w rodzinie, co wiąże się ze wzrostem liczby osób korzystających z pomocy.

W roku 2007 w tut. Punkcie pomocy udzielono 162 osobom z 82 rodzin. Z pomocy skorzystało 64 dzieci, a jednorazowych porad udzielono 597. Natomiast w roku 2008 objęto wsparciem 249 osób z 119 rodzin, w tym dzieci pokrzywdzonych w tych rodzinach było 137, a jednorazowych porad udzielono 1115. W roku 2009 ze wsparcia PIK skorzystało 349 osób z 123 rodzin, w tym 161 dzieci, a jednorazowych porad udzielono 1251, natomiast w roku 2010 objęto wsparciem 338 osób z 130 rodzin, w tym dzieci pokrzywdzonych w tych rodzinach było 236, a jednorazowych porad udzielono 1256. Powyższa statystyka wskazuje na konieczność podjęcia dodatkowych działań mających na celu wsparcie pokrzywdzonym osobom oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Zdaniem Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Knurowie najczęściej do przemocy w rodzinie dochodzi pod wpływem alkoholu.

Dane uzyskane z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawiają się następująco:

Rok	Ilość złożonych wniosków o leczenie odwykowe	W tym: zadeklarowana przemoc		Ilość złożonych przez prokuraturę wniosków o leczenie odwykowe w związku z występowaniem przemocy domowej	Ilość wniosków skierowanych do sądu o uruchomienie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego
		fizyczna	psychiczna		
2007	98	9	40	5	27
2008	77	6	27	9	11
2009	53	9	26	7	5
2010	48	10	21	3	23

Natomiast z uzyskanych informacji z Komisariatu Policji w Knurówie informacje o założeniu Niebieskich Kart przedstawiają się w poniżej zamieszczonej tabeli:

Rok	Liczba interwencji	Założone „Niebieskie Karty”				Liczba dzieci, wobec których stosowano przemoc
		Mężczyźni		Kobiety		
		Sprawcy przemocy	Osoby doznające przemocy	Sprawcy przemocy	Osoby doznające przemocy	
2008	356	35	2	2	34	4
2009	707	23	4	0	19	4
2010	435	30	3	3	30	20

Z analizy przedstawionych powyżej danych wynika, że przemoc w rodzinie na terenie naszej gminy występuje. Należy przypuszczać, że rzeczywista liczba osób i rodzin dotkniętych przemocą jest znacznie wyższa niż wskazują na to statystyki. Ofiary przemocy w rodzinie często przez wiele lat ukrywają swój problem,

dlatego trudno jest określić dokładną skalę zjawiska przemocy. Obecnie na terenie gminy podejmowane są działania, aby skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, zarówno w zakresie rozpoznawania, zapobiegania, jak i efektywnego radzenia sobie z nią i jej skutkami.

Idea stworzenia Programu zakłada działania na rzecz osób uwikłanych w przemoc w rodzinie, zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej osobom doznającym przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci. W oparciu o diagnozę oraz główne założenia niniejszego projektu realizowane będą szczegółowe działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zasoby gminy:

Na terenie Knuruwa funkcjonują służby, które w zakresie swoich kompetencji mają zadanie przeciwdziałać przemocy w rodzinie. Są to przede wszystkim:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz działający w jego strukturach Punkt Interwencji Kryzysowej,
- Komisariat Policji,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych,
- Straż Miejska,
- Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia.

Ponadto wiele instytucji i organizacji istniejących na terenie gminy ze zjawiskiem przemocy i jego skutkami spotyka się w codziennej działalności. Są to m.in.:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Placówki oświatowe – szkoły i przedszkola,
- Placówki służby zdrowia,
- Służba kuratorska,

Poza terenem Knuruwa mają siedziby:

- Sąd Rejonowy,
- Prokuratura Rejonowa,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

5. Założenia Programu

Opracowując Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie, przyjęto następujące założenia:

1. Najważniejsze jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy.
2. Za przemoc zawsze odpowiedzialna jest osoba stosująca przemoc, bez względu na to, co zrobiła ofiara.
3. Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
4. Nie ma żadnego uzasadnienia, ani usprawiedliwienia przemocy.
5. Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest nieskuteczna.
6. Ofiara przemocy w rodzinie cierpi na skutek wielokrotnego urazu.

Planując działania pomocowe w ramach programu, przyjęto założenie, że tylko kompleksowe i systemowe działania mogą przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenia skuteczności pomocy tym rodzinom, w których problem występuje.

Wszelkie działania na rzecz rodziny powinny być wdrażane i planowane przez specjalistów różnych instytucji i służb pomocowych. Praca zespołowa, koordynacja działań i współpraca pomiędzy różnymi instytucjami powinny stanowić podstawę wdrażanych działań. Zgodnie z przyjętymi założeniami, każdy specjalista powinien umieć identyfikować przemoc, posiadać wiedzę i umiejętności potrzebne do podjęcia skutecznej interwencji. Powinien znać kompetencje i zasady działania instytucji oraz służb pomagających rodzinie i dziecku oraz zasady współpracy, jakie te instytucje i służby wypracowały między sobą.

Mając na uwadze profilaktykę, konieczne jest również podjęcie działań wpływających na poczucie odpowiedzialności u rodziców i podniesienie ich kompetencji wychowawczych. W tym celu konieczna jest pedagogizacja rodziców znajdujących się w sytuacji kryzysowej, z problemami rodzinnymi, a także dla tych, którzy pragną poszerzyć swoją wiedzę na temat: jak mądrze kochać swoje dzieci, jakie wartości im przekazywać oraz jak unikać błędów wychowawczych i jak zrozumieć swoje dzieci.

6. Cele programu

6.1 Cel strategiczny

Zwiększenie znaczenia profilaktyki w obszarze rozwiązywania problemów związanych ze zjawiskiem przemocy w rodzinie.

6.1.1 Cel szczegółowy

Podnoszenie świadomości społeczeństwa gminy w zakresie wiedzy, umiejętności i możliwości sprzyjających życiu bez przemocy.

6.1.1.1 Działania

1. Prowadzenie społecznych kampanii informacyjno-edukacyjnych adresowanych do ogółu dorosłych dotyczących rozwoju dzieci, ich potrzeb, rozwiązywania problemów bez przemocy oraz propagujących pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich.
2. Systematyczne podnoszenie wiedzy na temat przemocy w rodzinie, w szczególności wśród nauczycieli i pedagogów szkolnych, służb społecznych, policjantów.
3. Przekazywanie przystępnych informacji na temat procedur ochrony prawnej i wsparcia psychicznego dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie.
4. Prowadzenie zajęć warsztatowych dla rodziców mających na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych.
5. Prowadzenie grup wsparcia dla rodziców dzieci w różnym wieku.
6. Prowadzenie warsztatów dla kobiet i mężczyzn na temat asertywności, poczucia własnej wartości, rozwiązywania konfliktów bez przemocy.

6.2 Cel strategiczny

Poprawa jakości systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc w rodzinie oraz w inne sytuacje kryzysowe.

6.2.1 Cel szczegółowy

Zwiększenie umiejętności diagnozowania przemocy w rodzinie i podejmowania skutecznych interwencji przez przedstawicieli różnych instytucji.

6.2.1.1 Działania

1. Umożliwianie przedstawicielom instytucji zajmujących się pomocą osobom doświadczającym przemocy podnoszenia kwalifikacji poprzez organizowanie i prowadzenie szkoleń w tym zakresie.
2. Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego – budowanie sieci wymiany informacji, rozwijanie i umacnianie współpracy różnych instytucji w zakresie rozpoznawania przemocy wobec dorosłych i dzieci oraz podejmowanie działań mających na celu jej zatrzymanie.
3. Wypracowanie procedur współpracy pomiędzy służbami i instytucjami na terenie gminy na rzecz efektywnego przeciwdziałania przemocy.
4. Zawarcie porozumień pomiędzy służbami i instytucjami w sprawie skutecznej realizacji wypracowanych procedur.

6.2.2 Cel szczegółowy

Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje przemoc

6.2.2.1 Działania

1. Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej.
2. Realizacja programu ochrony ofiar przemocy opartego na:
 - Procedurze „Niebieskiej Karty”,
 - Pracy zespołów interdyscyplinarnych, tworzonych w celu udzielania skutecznej pomocy w konkretnych przypadkach,
 - Pracy socjalnej i pomocy materialnej dostosowanej do potrzeb, zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej.
3. Prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych (adresowanych do osób dorosłych, dzieci i młodzieży doświadczających przemocy) mających na celu pomoc w zidentyfikowaniu się im z sytuacją przemocy oraz zachęcenie do zwrócenia się o pomoc.
4. Umożliwianie osobom doświadczającym przemocy korzystania z pomocy psychologicznej, pedagogicznej, socjalnej, prawnej oraz medycznej (informowanie i kierowanie osób) mającej na celu pomoc doraźną oraz pomoc w uwolnieniu się z sytuacji przemocy.
5. Umożliwienie osobom, które doświadczały przemocy, korzystania z pomocy psychologicznej, pedagogicznej mającej na celu poradzenie sobie ze skutkami przemocy (zespołem stresu pourazowego, zaburzeniami depresyjnymi, lękowymi i innymi).
6. Resocjalizacja i socjoterapia nieletnich i młodych dorosłych przejawiających zachowania antyspołeczne, będące skutkiem wychowywania się w rodzinie dysfunkcyjnej.
7. Umożliwienie osobom, które doświadczały przemocy, korzystania z pomocy Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych.
8. Kierowanie do placówek leczenia odwykowego i terapia odwykowa.

6.2.3 Cel szczegółowy

Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.

6.2.3.1 Działania

1. Zbieranie i uaktualnianie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie oraz zasobów środowiska lokalnego.
2. Monitorowanie na bieżąco problematyki przemocy w rodzinie i udzielanej pomocy.
3. Dokonywanie analizy wniosków składanych do MKRPA o uruchomienie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego pod kątem informacji o przemocy domowej oraz z wynikami analizy zapoznanie członków zespołu interdyscyplinarnego.
4. Tworzenie przez realizatorów Programu własnych dokumentów potwierdzających występowanie przemocy w rodzinie, takich jak: notatki służbowe wynikające z obserwacji i rozmów z różnymi osobami, protokołów rozmów z ofiarami przemocy w rodzinie i członkami ich rodzin.
5. Prowadzenie rozmów z ofiarami przemocy w rodzinie i sprawcami – zgodnie z zapisami Niebieskiej Karty.

7. Zakładane efekty realizacji Programu

1. Zwiększenie liczby i różnorodności realizowanych programów profilaktyki.
2. Zwiększenie liczby osób uczestniczących w programach profilaktyki.
3. Zwiększenie liczby kampanii społecznych adresowanych do ofiar i świadków przemocy.
4. Zwiększenie liczby szkoleń dla przedstawicieli różnych grup zawodowych na temat diagnozowania sytuacji przemocy i podejmowania interwencji.
5. Zwiększenie liczby i rodzajów programów pomocy adresowanych do osób doświadczających przemocy w rodzinie.
6. Zwiększenie różnorodności i liczby działań interwencyjnych i edukacyjnych wobec osób doznających przemocy w rodzinie.

7. Wzrost wiedzy i wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
8. Podniesienie świadomości dotyczącej odpowiednich wzorców życia rodzinnego oraz kompetencji wychowawczych.
9. Podniesienie poziomu samooceny wśród ofiar przemocy.
10. Poprawa relacji rodziców z dziećmi.

8. Realizatorzy Programu

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz działający w jego strukturach Punkt Interwencji Kryzysowej,
2. Komisariat Policji,
3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych,
5. Straż Miejska,
6. Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia
7. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
8. Placówki oświatowe – szkoły i przedszkola,
9. Placówki służby zdrowia,
10. Służba kuratorska,
11. Sąd Rejonowy w Gliwicach,
12. Prokuratura Rejonowa w Gliwicach,
13. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach.

9. Harmonogram działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Lp.	Działanie	Zadanie	Termin realizacji	Realizator
1.	Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie	Zbieranie i aktualizowanie informacji na temat rozmiarów i form przemocy	Na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji i inne instytucje
		Przygotowywanie raportów na temat przemocy	Corocznie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia
2.	Informowanie i edukowanie mieszkańców	Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej	Na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia, media lokalne
		Przygotowywanie materiałów informacyjnych	Corocznie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia
3.	Zwiększanie dostępności i efektywności działań profilaktycznych	Realizowanie programów edukacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży	Corocznie	Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia
		Realizowanie programów typu: warsztatów umiejętności wychowawczych, grupy informacyjno-edukacyjne	Na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
4.	Podniesienie kompetencji zawodowych pracowników służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Zorganizowanie szkoleń dla pracowników socjalnych, dzielnicowych, kuratorów, nauczycieli i pozostałych instytucji	Corocznie	Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia

5.	Zapewnienie pomocy członkom rodzin, w których występuje przemoc	Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej przy MOPS	Na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
		Zapewnienie pomocy psychologicznej ofiarom przemocy, w tym dzieciom i młodzieży	Na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
		Realizowanie procedury Niebieskiej Karty	Na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisarjat Policji, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
		Zapewnienie warunków do działania dla doraźnych zespołów interwencyjnych	Na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
		Udzielenie pomocy w formie pracy socjalnej i świadczeń finansowych	Na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
		Realizacja programów terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	Na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
		Opracowanie i realizacja specjalistycznych programów dla sprawców przemocy (zadania powiatu)	Na bieżąco	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
6.	Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego	Do końca czerwca 2011 r.	Prezydent Miasta Knurów
		Wypracowanie procedur współpracy	Do końca 2011 r.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, dyrektorzy i kierownicy instytucji i służb wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego
		Zawarcie porozumień pomiędzy instytucjami w sprawie realizacji wypracowanych procedur	Do końca 2011 r.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, dyrektorzy i kierownicy instytucji i służb wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego
		Umożliwienie wymiany doświadczeń i dobrych praktyk poprzez organizację spotkań	Na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, dyrektorzy i kierownicy instytucji i służb wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego oraz członkowie zespołów roboczych

10. Monitorowanie i realizacja programu

Prowadzeniem monitoringu, wdrażaniem Programu oraz oceną zajmować się będzie corocznie Punkt Interwencji Kryzysowej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Knurowie wraz z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Knurowie oraz z Pełnomocnikiem ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia. Corocznie przez wymienione powyżej podmioty zostanie przygotowane sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie i przedstawione Prezydentowi Miasta Knurów.

Bazą informacji będą informacje statystyczne w/w instytucji i służb biorących udział w realizacji poszczególnych celów Programu.

Środki finansowe na realizację Programu pochodzą ze źródeł własnych samorządu gminnego.

Wskaźnikami oceny monitorowania Programu będą między innymi:

1. Liczba osób, wobec których podjęto działania w sytuacji kryzysowej (interwencja kryzysowa ogółem), w tym liczba dzieci i osób dorosłych.
2. Liczba osób objętych programem ochrony ofiar przemocy (dane z MOPS, MKRPA i Komisariatu Policji).
3. Liczba osób, wobec których podjęto działania w ramach procedury „Niebieskiej Karty” (dane z MOPS, MKRPA i Komisariatu Policji).
4. Ilość osób, wobec których podjęto działania mające na celu uruchomienie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.
5. Ilość osób, które skorzystały z zajęć warsztatowych dla rodziców i grup wsparcia.
6. Liczba osób korzystających z działań terapeutycznych.
7. Ilość zorganizowanych szkoleń i osób w nich uczestniczących.
8. Liczba programów profilaktycznych wdrażanych w szkołach oraz w świetlicach opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu promocję zdrowego stylu życia.
9. Przedstawienie informacji z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz wypracowanych procedur współpracy i zawartych porozumień.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jan Trzęsiok